

واقعیت‌های واردات ۲۴ میلیاردی دلاری سال ۱۳۹۱

ایلنا

بر اساس گزارش گمرک ج.ا.ایران در سال ۱۳۹۰ (آمار کارشناسی نشده) به میزان ۶۱/۷ میلیارد دلار کالا وارد کشور شد که در مقایسه با سال قبل از آن (۶۴/۴ میلیارد دلار) به لحاظ وزن ۱۵/۵ درصد و به لحاظ ارزش ۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. این کاهش عمدتاً متأثر از سیاست مدیریت واردات بود که از سال ۱۳۸۹ شروع شده بود. یکی از نکات مثبت آن گرایش مقاصد وارداتی کشور از اروپا به آسیا به دلیل رفتارهای ناشایست اروپایی‌ها بود شکل گرفت به گونه‌ای که سهم این قاره از ۳۰/۳ درصد در سال ۱۳۸۹ به ۲۵/۸ درصد در سال ۱۳۹۰ تقلیل یافت.

اما ترکیب کالاهای وارداتی کشور در سال ۱۳۹۰ چگونه بود؟ برای پاسخ به این سوال نیاز است که کالاهای وارداتی به کشور را بر حسب کالاهای واسطه‌ای، سرمایه‌ای و مصرفی طبقه‌بندی نماییم. طبق آمار گمرک ۵۵/۷ درصد کالاهای وارداتی واسطه‌ای، ۱۵/۱ درصد سرمایه‌ای و ۱۰/۶ درصد بصورت مصرفی بوده‌اند (تفاوت از ۱۰۰ درصد نیز ۱۸/۶ درصد کالاها بصورت طبقه‌بندی در جای دیگر ذکر شده است). بنابراین ۷۰/۸ درصد کالاهای وارداتی به کشور را کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای تشکیل می‌دهد.

گزارش سال ۱۳۸۹ نشان می‌دهد که نزدیک به ۱۵ درصد کالاهای وارداتی به کشور، کالاهای مصرفی بوده که در مقایسه با ۱۰/۶ درصد سال ۱۳۹۰ حکایت از آن دارد که روندی مطلوب در واردات کشور در حال شکل‌گیری است و این امر بیانگر آن است که واردات کشور به سمت تولید کالاهای داخل در حال سوق دادن است.

واردات ۷۰/۸ درصدی کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای بدان مفهوم است که برای تامین آنها نیاز به ۴۳/۷ میلیارد دلار ارز است. هر چند این نکته وجود دارد که برخی از کالاهای وارداتی واسطه‌ای، به نام واسطه‌ای به بازار کالاهای مصرفی روانه می‌شود که آمار تفکیکی در این خصوص وجود ندارد.

هر چند انعکاس ناقص خبر در خصوص واردات ۲۴ میلیارد دلاری بخشی از بحث‌های روزنامه‌های کشور را به سمت خود سوق داد و با تصحیح آن به نظر می‌رسد ابهامات بر طرف شده است. حال سوال این است که آیا این میزان واردات لطمه‌ای به تولید داخل در سالی که به نام حمایت از تولید است خواهد زد یا خیر؟

برای پاسخ به این پرسش باید به ترکیب کالاهای وارداتی کشور برگشت. در سال ۱۳۹۰ طبق آنچه که در بالا بدان اشاره شده ۷۰/۸ درصد واردات کشور کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای است و برای تامین این مقدار واردات به ارزی بالغ بر ۴۳/۷ میلیارد دلار نیاز است. طبق مصوبه، دولت برای تامین بخشی از این نیاز بالغ بر ۲۴ میلیارد دلار ارز اختصاص خواهد داد که عمدتاً برای واردات مواد اولیه (۹۰ درصد آن) اختصاص دارد و چیزی بیشتر از سال گذشته نیست. همچنین دولت به دنبال تسریع در واردات مواد خام و اولیه‌ای است که در ماههای پایانی سال گذشته دچار مشکل شده بودند. از این رو انتظار می‌رود اختصاص این میزان ارز نه تنها به تولید کشور ضرر نخواهد زد بلکه به بخش تولید که در تامین ارز دچار مشکلات اداری بوده کمک می‌کند تا فرایند تامین مواد اولیه با سرعت بیشتری اتفاق بیافتد.